IL-BAWXATA TAS-SUR FELIĊ

Is-sur Feliċ ħaseb li jmur igħaddi nofs ta' nhar ir-Rabat għand Dun Fakond għal San Pawl ta' Jannar, Sosa martu, ħasbet biex kollox ikun isir f' waqtu u, biex ma tibqax id-dar weħedha, ħalliet lil Vanġiela l-qaddeja tagħhom tmur għand oħtha għall-magħmudija tat-tarbija li kienet għadha kif twieldet.

"Aħseb li tagħlaq kollimkiem," qalet lil Feliċ, "ftakar li taw is-salt lil l-imħallef erbat ijiem ilu, u jekk jaraw li m'aħniex id-dar jaħsbu fina wkoll, għad li ma għandniex u la flus u la fided, neħħi l-ftit rigali tat-tieġ li hemm fil-vetrina."

Feliċ, malli spiċċaw mill-ikel beda jdur mad-dar u jsakkar it-twieqi u l-bibien, iġerri l-firrolli jagħmel l-istaneg biex żgur ma jħallix mnejn jistgħu jidħlu n-nies. Sosa rat li kollox sewwa, qabbdet lil Vanġiela 'l barra u ħarġet ma' żewġha.

Waslu r-Rabat, semgħu d-daqq, għamlu żjara twila lil Dun Fakond u bil-għajnuna t'Alla għall-ħabta tad-disgħa sabu ruħhom quddiem darhom.

Feliċ fittex fil-bwiet u ma sabx il-muftieħ.

"M'hux fil-borża tiegħek il-muftieh?" qal lil Sosa.

"L-aħħar li rajtu f'idejk aħna u ħerġin," qalet il-mara, "ma ħallejtux fuq il-mejda jewwilla?"

"Ara hemmx xi tieqa baxxa li tista' tinfetaħ?"

"Kollox qfilt.

"Kif insejt il-muftieħ, stajt insejt taqfel waħda mit-twieqi," qalet Sosa, mqita.

"Din biċċa ħelwa! Dal-ħin kif insibu min jiftħilna?"

"Kola l-mastrudaxxa l-lum festa, ma ħadimx."

Sosa bdiet titmasħan. "Dawn l-irġiel ma tistax tafdahom f'xejn,... qatt waħda dritta!" qattus għax ma ħsibtx jien fil-muftieħ...

Ittawlet, ma nafx kif, mit-toqba tal-muftieħ u werżqet twerżiqa... "Hemm id-dawl ġewwa, Feliċ, għandna n-nies."

Feliċ ittawwal ukoll u ra d-dawl fil-kmamar ta' ġewwa.

"Sos, stenna nitfa hawnhekk sa navża lill-pulizija, u niġi malajr."

Telaq bla nifs u ħames minuti waru ġie lura mgħaġġel ma' Surġent mogħla hawn.

F'kemm ili ngħidlek qal kulma ġara lis-surġent. Dan ħasibha ftit, imbagħad qal lil Feliċ:

"Jekk hemm in-nies l-aħjar li nagħmlu int ċempel il-qampiena u jien nintasab hawn wara l-bieb. Min jaqbad joħroġ jew minn tieqa jew mill-bieb f'idejna jaqa'. Jien hawn għandi pistola tajba u, jekk ma jħallinix narrestah, nagħmel in-nar fuqu.

"Jaħasra," qalet Sosa, "jien nibża' min-nar jekk tista' tisparax, surġent."

"Mur stenna fil-kantuniera", qallha Feliċ, "u ħalli l-biċċa f'idejna".

Sosa staħbiet wara l-kantuniera b'nofs wiċċha jħares lejn il-bieb u qalbha tħabbat bla ħniena bil-biża'.

"Ċempel, sur Feliċ," qal is-surġent.

Il-qampiena ċemplet qawwi u mit-toqba tas-serratura raw id-dawl riesaq lejn il-bieb ta' barra u wara ftit beda jinstama' mixi.

—Ma għaddiex żmien bosta u l-lukket tal-bieb tħarrek u l-bieb beda jitbexxaq.

Feliċ b'rogħda f'saqajh serraħ ġismu mal-koxxa tal-bieb u s-surġent ħareġ il-pistola mill-għant tal-ġild imdendel ma' ħżiemu.

Fl-aħħar it-tebqa tal-bieb infetħet beraħ u fuq il-għatba, twila bħal stanga, rasha milfufa f' xall iswed tas-suf, f'idha tax-xellug lampa żgħira tal-pitrolju, feġġet Vanġiela li waqfet tħares lejn il-pulizija m'hux anqas imwerwra minn dawk li kien hemm barra.

"Vanġiela!" għajjat kemm felaħ Feliċ.

"Kif, Vanġiela?" qalet Sosa li telqet lejn il-bieb bħal għafrit.

"Din tafha?" staqsa s-surġent bil-pistola mdendla f'idu tħares lejn l-art.

"Din Vanġiela, is-seftura tagħna," qalu flimkien Feliċ u Sosa.

"Kif int hawn?" staqsa Feliċ, "u mnejn dħalt?"

"Ġejt wara l-magħmudija u dħalt mill-bieb iż-żgħir ta' l-isqaq għax jien dejjem inħallih nofs mitbuq u naf kif għandi niftħu.

"Iva gfiaddu, għax donnha qiegħda tqattar ix-xita."
Kulħadd daħal vxielied wara l-ielior u Vanġieh m»* ret tixgħel il-kamra ta'l-ikel. s ar"

Sosa tat daqqa ta'gliajn lejn il vetrina bir-ricrali taf-fieġ u mefa rat lixejn ma deher nieqes ħadet ir-ruħ.

Feliċ ħareġ erba' tazzi u ferraħ qatra rum !i kelh. mwarrab ghall-ħbieb u l-ewwel ma newwel jixrob lis snr ġent u talhu li jaħfirlu til qaigħu mill-għassa għal xein

"Dan xogħolna. sur Feliċ. Hadt gost li kollox spċ- S.lf^ ,,,gld ,m,na inf ma għandek ebda ħtija X *

K&tSl !S3n rha ġmie,ha - ^

v u FOTt ,U ,,iereġ Feliċ ħa b''dis-surġent u raea' i *

Ftakar h jiena fis-servizz, saħħa."

T. Z.

TIFKIRA TAL-MEWT

TA TIFLA TA' ĦIMX-IL-SENA

Mietet / l.c ,
IflWM Mddiet fejn kienet tgħix
U*rt inas-sema
kif kienettghix
'•ħ.xel hawn ta' Anġlu
1 *•' .-Anġn hiex ,ihqa. Anġh,

•. Hasdu ħesrem
u ew willa ma jniġġsux ii *

nadu mlegħu l-Ġenna.

^lJiietra ta*fara «D8al -
- a - r^ - ;sra

Dun Pawl

KOTBA LI WASLULNA

(Stanipati bl-Alfabet u bl-Ortografija tagħna)

g B. VELLA *Storja ta Rirkirkara hU-Kolleggjata tagħha*— pp. 506 xvi. Empire Press, 1934.

U-leUeratura maltija għadha, nistghu nghidu, xitE u billi ma nżabret qatt qifimiss, għadha tagħmel xiżar-ġun li malli joħloq jinbeżaq: iżda minn xifriegħi qaw-wijin u tas-saħħa dinix-xitla' taghmel frott sabiħ bħal ta' siġra mrawma u magħmula.

Frotta sabiħa ta'dinix-xitla maltija hu l-ktieb li ħareġ 1-aħħar mill-pinna tas-surmast E. B. Vella—sieħeb qalbieni u ħabrieki tal-Għaqda tagħna—li jismu "Storja ta' Birkirkara bil-Kulleġġjata Tagħha'[1], storja mimlija sfiq li ma tħalli barra xejn lninn dakliġara fdak ir-rafial mill-eqdem żmenijiet sal-ġranet tagfina.

Mal-qari ta'da 1-ktieb igħaddu quddiem għajnejk, imqassmin finkwatri, qishom fuq liżar tal-Kinema, is-9nin imdallmin ta' qabel bdiet il-kitba, iż-żmenijiet fejn jibda jroxx id-dawl ta' 1-istorja, jiġifieri ż-żmenijiet tal-Feniċi u tal-Kartaġiniżi ; iż-żmien iżjed ċar tar-Rumani, il-bidu tar-Reliġjon nisranija fMalta, biċ-ċiviltà tagħha, il-miġja u 1-fiakma tal-Għarab, il-wasla tan-Normanni, il-ħbit tas-sib-bien, jew korsari, u t-twaqqif tad-Dejma, il-miġja u l-ħakma tar-Rbieb ta San Ġwan, 1-Assedju 1-Kbir tat-Torok u r-Reb-ħa tagħna li qatt ma tintesa, il-waqgħa ta' Malta taħt idejn il-Franċiżi u 1-Qawma tal-Maltin għalibom, Malta taħt il-bandiera ingliża.

Minsuġa f kull wieħed minn dawn l-inkwatri, donnha biċċa xogħol ta'l-arazzi tgħaddi l-istorja ta Birkirkaiaħ - knejjes tagħha qodma uġodda bil-kol eġġjata 1 * « ™ pnvileġġi ubl-opri lijżejnu dik ibknisja

cr
dik
\<n\ ii-j),u rocoa, lzcta WKOII 01-1101»'«"--
mqita u mibgħuda u fil-wetcja tal-jeddijiet wff •

Għalhekk, il-ktieb ta' Vella hu ktieb fejjtedi, ™ rah titgħallem, tħossok tixgħel bl-imħabbaejn tħosfcok tgħir għal ħafna nies ħ fuq 'V^Hrlhom ujekk Alla f'>slu»m qiegħdu 1-ġid u 1-hena ta' art tf'^lkJb dakli tak dehen u għacjal biex taħseb u ħabta ow .Jkiuieb bie-taħaeb, inti titħajjar timxi fuq'"atai